

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Kamuoyuna açıklanan birçok araştırmaya göre; Van kenti 2011 yılında yaşadığı depremlerden sonra altyapı sorunları, işsizlik ve kayyım politikaları ile yoksullaştığı ve bölgede yoksul kentlerin başında geldiği açığa çıkmıştır. Jeopolitik konumundan dolayı turizm ve ticaret ağının fazla olması gereken kentin, 8 yıldır kayyımla yönetilmesi ile alt yapı, sosyal alan, işletme ve benzeri alanlarındaki sorunları da çözümsüz kalmıştır. Turizm potansiyeli yok edilen Van kenti ekonomik açıdan da kalkınmamaktadır. Bunların yanında kayyımlar neredeyse her gün kentin farklı alanlarında belediyelere ait gayri menkulleri satışa çıkarmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan son araştırmalara göre de Van, Türkiye'nin en yoksul illeri arasında yer almakta ve gittikçe daha da yoksullaşmaktadır. TÜİK'in 2023 yılına ilişkin 'Yoksulluk ve Yaşam Koşulları İstatistikleri'ni açıkladığı verilere göre; Van'daki yoksulluk sınırı 18 bin 718 TL olarak hesaplanmıştır. Van'ın da içinde olduğu bölgede (TRB2 Bölgesi: Van, Muş, Bitlis, Hakkari) her bin kişiden 355 kişinin yoksul olduğu ve bölgenin yoksulluk oranının 16,1 olduğu kamuoyuna açıklanmıştır.

TÜİK'e göre kullanılabilir fert geliri en düşük olan iller Van, Muş, Bitlis ve Hakkari'dir. Gelir Dağılımının Bölgesel İstatistiklerine göre; Türkiye'de yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri 2023 yılında 83 bin 808 TL iken en düşük yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri 39 bin 173 TL ile Van, Muş, Bitlis, Hakkâri illeri olmuştur. Yoksulluk ve hane halkı gelir düzeyinde en son sıralarda yer alan Van Kenti son yıllarda nüfusun azalması ve işsizlik nedeniyle göç vermesi ile de gündeme gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2011 yılı ve sonrasında yaşanan depremlerden sonra Van kentinin kalkınması için yapılan çalışmalar nelerdir? Planlanan kaç çalışma hayata geçirildi? Bu çalışmalara rağmen kentin alt yapı sorunları devam ediyorsa bunun sorumlusu ya da sorumluları kimlerdir?
2. Son 8 yılda Van'da yoksulluk artışının nedenleri nelerdir? Van'da iş ve istihdam verileri neden geriye gitmektedir? Van'daki nüfusun azalmaması ve göç etmemesi için alınan önleyici çalışmalar nelerdir? Herhangi bir çalışma yoksa bunun gerekçesi nedir?
3. Van kentinin en yoksul ve yaşam koşullarının kötü olduğu grupta yer almasının gerekçesi nedir? Kayyım ve güvenlikçi politikaların kentin kalkınmamasına ilişkin etkisi nedir? Her gün kentin farklı alanlarını devreden ya da satan bir kayyım, kentin kalkınması için neler yapmaktadır? Satılan ve devredilen alanlardan elde edilen gelir nerelere aktarılmıştır? Van kentinin hangi sorunları için harcanmıştır?
4. Kayyımlar Belediyeye ait alanları satarak mı yoksulluğu gidermeyi düşünmektedir? Son 8 yılda Van Kentinde kayyımlar tarafından devredilen ya da satılan kaç alan vardır?
5. Ülkenin kalkınması için Uzaya gidilirken Van, Muş, Bitlis, Hakkâri illerinin geri planda kaderine terk edilmesinin gerekçesi nedir? Bu kentlerde ekonomik faaliyetlerin olmaması ve kalkınmanın sağlanmamasının asıl gerekçesi nedir?
6. Bakanlığımızın verilerine göre, Van İl'inin yoksulluk oranı nedir? Ekonomi bakanlığına göre yükselen ülke ekonomisine rağmen Van neden yüksek yoksulluk oranının olduğu bölgede yer almaktadır? Artan yoksulluk ve göç durumlarına ilişkin bakanlığımızın başlattığı bir çalışma var mı? Van'da çalışanların yoksullaşmasının önüne geçmek amacıyla hangi tedbirler alınacaktır?
7. Van Turizminin gelişimi ve büyümesi adına hangi çalışmalar yapılmaktadır? Van Turizminin canlanması için bakanlığımızın yaptığı bir çalışma var mı? Yoksa bunun gerekçesi nedir?